

RAPPORT

Programma van Eisen

Watertoetsfase

Klant: Gemeente Cranendonck

Referentie: BI5726-WM-RP-220615-0946WM

Status: S0/P01.01

Datum: 15 juni 2022

HASKONINGDHV NEDERLAND B.V.

Jonkerbosplein 52

6534 AB Nijmegen

Water & Maritime

Trade register number: 56515154

+31 88 348 70 00 **T**

+31 24 323 93 46 **F**

info@rhdhv.com **E**

royalhaskoningdhv.com **W**

Titel document: Programma van Eisen

Sub titel: Watertoetsfase

Referentie: BI5726-WM-RP-220615-0946WM

Status: P01.01/S0

Datum: 15 juni 2022

Projectnaam: Actualiseren hemelwaterbeleid

Projectnummer: BI5726

Auteur(s): Juliette Koppel

Opgesteld door: Juliette Koppel

Gecontroleerd door: Koos Vleeshouwers

Datum: 15 juni 2022

Goedgekeurd door: Koos Vleeshouwers

Datum: 15 juni 2022

Classificatie

Projectgerelateerd

Behoudens andersluidende afspraken met de Opdrachtgever, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt of worden gebruikt voor een ander doel dan waarvoor het document is vervaardigd.

HaskoningDHV Nederland B.V. aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor dit document, anders dan jegens de Opdrachtgever.

Let op: dit document bevat mogelijk persoonsgegevens van medewerkers van HaskoningDHV Nederland B.V.. Voordat publicatie plaatsvindt (of anderszins openbaarmaking), dient dit document te worden geanonimiseerd of dient toestemming te worden verkregen om dit document met persoonsgegevens te publiceren. Dit hoeft niet als wet- of regelgeving anonimiseren niet toestaat.

Inhoud

1	Inleiding	1
2	Planproces watertoets	2
2.1	Overleg	2
3	Toelichting watertoetsproces en regels	3
3.1	Inleiding	3
3.2	Wat u in de waterparagraaf beschrijft	3
3.2.1	Waterrelevant beleid en regelgeving	3
3.2.2	Huidige en toekomstige situatie van de planlocatie	3
3.2.3	Gebiedsspecifieke waterbelangen	5
3.2.4	Vergunningen	5
3.3	Regels Waterschap	6
3.3.1	Keur en Legger	6
3.3.2	Onderscheid grote en kleine plannen	6
3.3.3	Rekenregel	6
3.3.4	Beleidsregel	7
3.4	Regels Gemeente	1
3.4.1	Compensatie waterberging	1
3.4.2	Beloning vergroening	3

Tabellen

Tabel 3-1: Kenmerken gevoeligheidsfactoren.

Error! Bookmark not defined.

Figuren

Figuur 1: Planproces riolering en waterhuishouding.

2

Bijlagen

No table of contents entries found.

1 Inleiding

Dit programma van eisen gaat in op de watertoetsprocedure die moet worden doorlopen bij het maken of wijzigen van een bestemmingsplan. De nota is enerzijds bedoeld om medewerkers van de gemeente Cranendonck die betrokken zijn bij bestemmings- en nieuwbouwplannen bewust te maken van de watertoetsprocedure en de werkzaamheden die daarmee samenhangen. Daarnaast geeft de nota voor ontwikkelende partijen de eisen weer die waterschap de Dommel en de gemeente Cranendonck aan de watertoetsprocedure en de verdere uitwerking tot een riolerings- en waterhuishoudingsplan stelt. De nota is in samenspraak met waterschap de Dommel tot stand gekomen mede in verband met de formele rol van het waterschap in het watertoetsproces.

Met de komst van de Omgevingswet zal ook het proces van de watertoets enigszins veranderen. De Omgevingswet gaat uit van een integrale benadering van alle aspecten van de fysieke leefomgeving. Alle bestuursorganen moeten bij de uitoefening van hun taken en bevoegdheden rekening houden met de taken van andere bestuursorganen. Met dit uitgangspunt borgt de Omgevingswet dat gemeenten bij het opstellen van een omgevingsvisie en omgevingsplan al in een vroeg stadium de waterbelangen borgen. De watertoets zou, gelet op dit uitgangspunt, niet meer wettelijk hoeven te worden voorgeschreven. Toch is een (enigszins aangepaste) watertoets in de nieuwe regelgeving (het Besluit kwaliteit leefomgeving) opgenomen. Deze nieuwe watertoets legt meer nadruk op de inhoudelijke vertaling van het waterbelang in onder andere omgevingsplannen, en minder op het proces.

Enkele belangrijke definities zijn opgenomen in onderstaande uitsnede.

Watertoets

De watertoets is het proces van vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. Het doel van de watertoets is dat waterbelangen evenwichtig worden meegewogen bij de totstandkoming van een bestemmingsplan.

Waterparagraaf

De waterparagraaf beschrijft de waterhuishoudkundige situatie (oppervlaktewater, grondwater, hemelwater en afvalwater) in de huidige en toekomstige situatie. Welke wijzigingen treden er op en hoe wordt hiermee omgegaan.

Waterschap (waterbeheerder; De Dommel)

Instantie verantwoordelijk voor de waterbeheersing in een beheersgebied. Toetsende/adviserende partij in het watertoetsproces.

Private partij (initiatiefnemer)

Projectontwikkelaar, adviesbureau, burger, natuurbeschermingsorganisatie, woningcorporatie. Partij die voornemens is ruimtelijke activiteiten te ontplooiën.

Riolerings- en waterhuishoudingsplan

Een technisch plan waarin alle voorzieningen zijn beschreven die nodig zijn om afvalwater en hemelwater in te zamelen en te verwerken, grondwaterstanden te beheersen inclusief daarvoor benodigde (aanpassingen aan) watergangen.

Bestemmingsplan

In een bestemmingsplan staat hoe de grond in een gebied en de gebouwen die daarop staan, gebruikt mogen worden. Een gebied is bijvoorbeeld bestemd voor bedrijven of juist alleen voor woningen. De gemeenteraad bepaalt wat er in een bestemmingsplan staat. Een bestemmingsplan bestaat uit drie delen. Het eerste deel omvat de regels die bepalen of en hoe er gebouwd mag worden en hoe de grond gebruikt mag worden. Aan deze regels wordt een voorwaardelijke verplichting toegevoegd voor de waterberging. Dit houdt in dat het bestemde niet in gebruik mag worden genomen zonder eerst de waterberging te realiseren. Het tweede deel omvat een toelichting waarin het bestemmingsplan wordt uitgelegd en waarom voor die regels is gekozen. Het derde deel omvat één of meer kaarten van het plan. Dit wordt een verbeelding of plankaart genoemd. Hierop ziet u waar er bijvoorbeeld gebouwd en/of gewoond mag worden en waar bedrijven zich mogen vestigen.

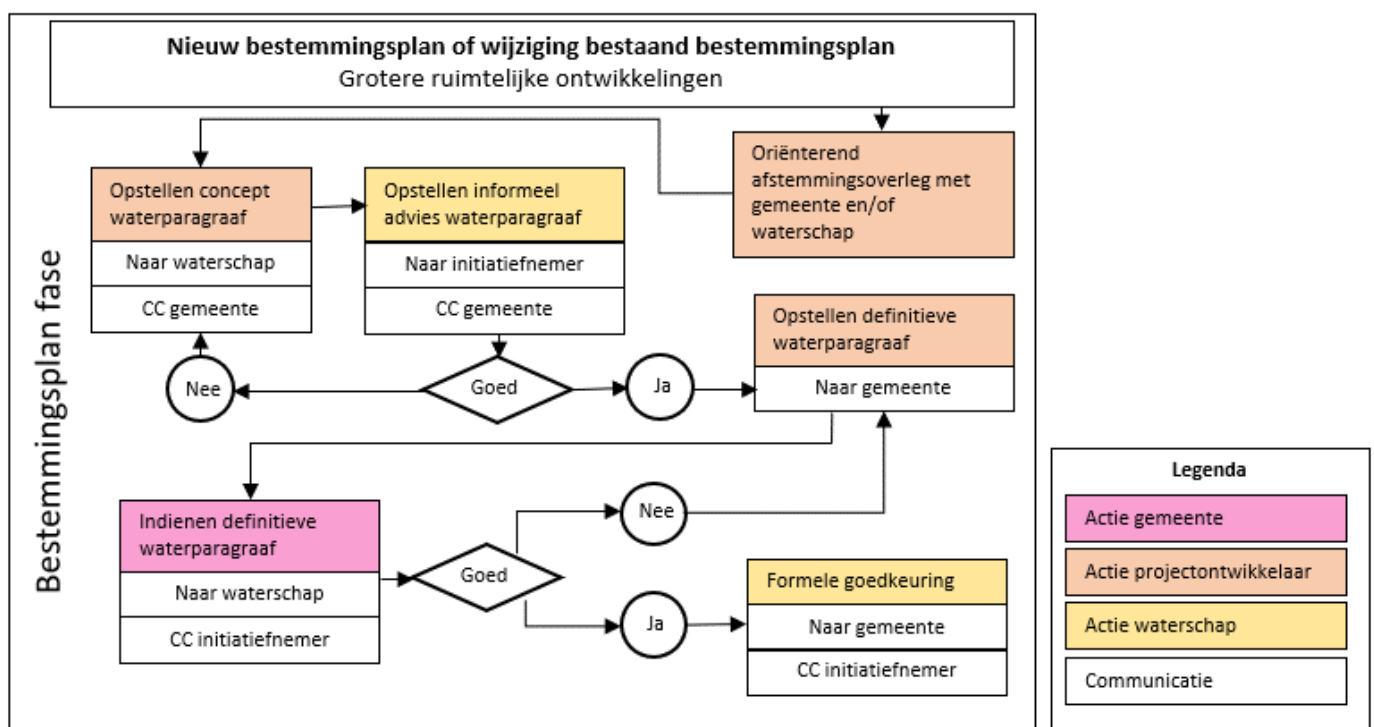
2 Planproces watertoets

2.1 Overleg

Door in een vroeg stadium van het planproces (initiatieffase) met de gemeente en het waterschap in overleg te treden zal het proces van de watertoets in het algemeen vlot en goed verlopen. Afhankelijk van het project kan gekozen worden voor overleg per e-mail, telefoon of via een (digitale) vergadering. Waar nodig zal het waterschap contact zoeken met de gemeente.

De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor het opstellen van de concept waterparagraaf en de definitieve waterparagraaf. De gemeente dient de definitieve waterparagraaf formeel in. Waterschap de Dommel zal vervolgens waar nodig na eventueel aanvullend (telefonisch) overleg en bijstelling van de definitieve waterparagraaf door de initiatiefnemer zijn goedkeuring geven.

Afhankelijk van de omvang van het plan kan het noodzakelijk blijken dat zowel de gemeente als ook Waterschap De Dommel wordt betrokken bij het opstellen van een riolerings- en waterhuishoudkundig plan hetzij in de bestemmingsplan fase hetzij in een volgende fase van de ruimtelijke ontwikkeling, zie Figuur 1.

Figuur 1: Planproces riolering en waterhuishouding.

3 Toelichting watertoetsproces en regels

3.1 Inleiding

De 'watertoets' is een instrument dat waterhuishoudkundige belangen op een evenwichtige wijze laat meewegen bij het opstellen van ruimtelijke plannen en besluiten. Het is niet een toets achteraf maar een proces dat de initiatiefnemer van een ruimtelijk plan en de waterbeheerder met elkaar in gesprek brengt in een zo vroeg mogelijk stadium. Het doel van de watertoets is het voorkomen van waterproblemen, zoals wateroverlast en verdroging, nu en in de toekomst. De initiatiefnemer verwoordt in een waterparagraaf zijn afweging van de waterhuishoudkundige aspecten. Het waterschap en de gemeente geven hierover een wateradvies. De ruimtelijke plannen of onderdelen daarvan kunt u sturen naar watertoets@dommel.nl. De navolgende uitwerking in paragrafen 3.3 en 3.4 is gebaseerd op respectievelijk het watertoetsproces zoals beschreven op: <https://www.dommel.nl/watertoets> en het hemelwaterbeleid van de gemeente Cranendonck. De regels van waterschap en gemeente komen niet altijd overeen, in dat geval prevaleert de zwaarste regel. In paragraaf 3.4 gaan we hier verder op in.

3.2 Wat u in de waterparagraaf beschrijft

De waterparagraaf betreft een beschrijving van de waterhuishoudkundige situatie (oppervlaktewater, grondwater, hemelwater en afvalwater) in de huidige en toekomstige situatie. Welke wijzigingen treden er op en hoe wordt hiermee omgegaan? Het waterschap ziet graag de navolgende onderwerpen in de waterparagraaf beschreven.

3.2.1 Waterrelevant beleid en regelgeving

Beknopte beschrijving van generiek beleid - van zowel rijksoverheid als van provincie, gemeenten en waterbeheerders - met betrekking tot water voor zover dit ruimtelijke consequenties heeft, en op het ruimtelijke beleid voor zover dit de waterhuishouding kan beïnvloeden.

3.2.2 Huidige en toekomstige situatie van de planlocatie

Klimaat

Geef een doorvertaling van het (gemeentelijk) klimaatbeleid naar concrete maatregelen binnen dit plan. Hierbij kunt u denken aan maatregelen ter voorkoming van overlast als gevolg van intensievere buien, hittestress en verdroging.

Verdeling verhard oppervlak

Bij het schrijven van de waterparagraaf kunt u de onderstaande tabel gebruiken. Deze tabel bevat lege velden. Tijdens het schrijven van de waterparagraaf vult u de lege velden.

	Huidig (m ²)	Toekomstig (m ²)
Daken		
Terrein verharding		
Onverhard terrein		
Totaal		

Bodem

Beschrijf in de waterparagraaf de bodemkenmerken binnen de planlocatie. Beschrijf de maaiveldhoogte ten opzichte van N.A.P. (Nieuw Amsterdams Peil). Beschrijf de grondsoort per laag en de kenmerken van de verschillende lagen grond. Beschrijf de doorlatendheid van de bodem en of de doorlatendheid (k-waarde(n)) is geschat of gemeten en met welke meetmethode uitgevoerd. Geef vervolgens gemotiveerd aan op welke wijze bij het ontwerpen van de infiltratievoorziening is omgegaan met de verkregen meetresultaten.

Grondwater

Onderbouwen wat de gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) in het plangebied is en welke consequenties dit heeft op de inrichting van het plangebied. Beschrijf de grondwaterkwaliteit. Zijn er bijzondere omstandigheden die mogelijk de grondwaterstand beïnvloeden (zoals drainages en onttrekkingen). Een voldoende ontwateringsdiepte is nodig om grondwateroverlast te voorkomen. Om dit te borgen kunnen concrete bouwpeilen worden opgenomen in de planregels van het bestemmingsplan.

Oppervlaktewater

Aangeven of er oppervlaktewateren in het plangebied aanwezig zijn en welk effect het ruimtelijk plan op het oppervlaktewatersysteem heeft.

Afvalwater

Beschrijving hoe er in de huidige en toekomstige situatie wordt omgegaan met het afvalwater. Bij alle bouwplannen dient het uitgangspunt te zijn het scheiden van vuil water en (schoon) hemelwater.

Hemelwater

Voor hemelwater vraagt het waterschap om onderstaande voorkeursvolgorde toe te passen, waarbij optie 1 het meest wenselijk en optie 5 het minst wenselijk is:

1. Bergen en hergebruik;
2. Bergen en infiltreren;
3. Bergen en vertraagd afvoeren naar oppervlaktewater (direct of indirect);
4. Direct afvoeren naar oppervlaktewater;
5. Bergen en vertraagd afvoeren naar de riolering.

Voorwaarden en uitgangspunten:

- De initiatiefnemer dient deze voorkeursvolgorde te doorlopen en te beargumenteren voor welke optie wordt gekozen. 'Vasthouden' betekent infiltratie in de bodem. Als hergebruik en (volledige) infiltratie niet mogelijk zijn, is afvoer naar een oppervlaktewater/riolering mogelijk. In dit geval kan een compenserende berging noodzakelijk zijn. Bij een compenserende berging kan worden gedacht aan een vijver, een infiltratievoorziening of buffersloot met een geknepen afvoer naar een watergang;
- Gemeenten stellen vanuit hun eigen verantwoordelijkheid eisen aan de afvoer van hemelwater;
- Voor hemelwaterafvoer naar oppervlaktewater gelden de bepalingen uit de Keur, art. 15 van de Algemene regels resp. art. 13 van de Beleidsregels. Voor nieuw verhard oppervlak is het uitgangspunt hierbij dat een bergings-/infiltratievoorziening wordt aangelegd met 60 mm (60 liter per m²) berging;
- In de waterparagraaf dient duidelijk te worden welk type infiltratie- en/of bergingsvoorziening wordt toegepast. Middels een tekening kan inzicht worden gegeven in de locatie en het ruimtebeslag van de voorziening(en). Hierbij dient aandacht te worden besteed aan de leegloop en overstort van de voorziening. Tevens dient u inzichtelijk te maken dat de nieuwe ontwikkeling geen wateroverlast elders veroorzaakt;
- Bij de inrichting, bouw en beheer dienen zo min mogelijk vervuilende stoffen te worden toegevoegd aan de bodem en het grond- en oppervlaktewatersysteem. Conform de waterkwaliteitsrichts '1. Schoonhouden 2. Scheiden 3. Zuiveren' dienen de mogelijkheden voor

bronmaatregelen (schoonhouden) te worden onderzocht. Denk hierbij bijvoorbeeld aan zorgvuldige materiaalkeuze (pakket duurzaam bouwen), geen blootstelling van uitlogbare bouwmaterialen zoals zink, koper en lood aan hemelwater en een verantwoord beheer van de openbare ruimte (weg- en groenbeheer).

3.2.3 Gebiedsspecifieke waterbelangen

Met de Watertoetsviewer (<https://dommel.webgispublisher.nl/Viewer.aspx?map=Watertoets>) en de Legger (<https://www.dommel.nl/legger>) kunt u eenvoudig en snel inzicht krijgen in de gebiedsspecifieke waterbelangen voor uw locatie. Het gaat daarbij onder andere om de volgende belangen:

- Keurbeschermingsgebieden (waaronder ecologische hoofdstructuur en natte natuurparels);
- Waterbergingsgebieden (waterbergingsgebieden, en voorlopige reserveringsgebieden);
- KRW waterlichamen;
- Profiel van vrije ruimte. Deze is bedoeld om ruimte vrij te houden voor toekomstige ontwikkeling van de watergang. Het profiel van vrije ruimte is op de kaart te zien als een vlakdekkende arcering over de watergang. De exacte begrenzing is niet op schaal ingetekend en dus niet op kaart af te lezen. In het algemeen geldt hiervoor:
 - o 25 meter breed aan weerszijde vanuit de insteek bij 'meandering';
 - o 10 meter breed aan weerszijde vanuit de insteek bij 'natte natuurzone';
 - o 5 meter breed aan weerszijde vanuit de insteek bij 'natuurvriendelijke oever'.
- Rioolwatertransportleidingen;
- Keringen.

Als één of meerdere van deze gebiedsspecifieke waterbelangen binnen uw plan aan de orde is/zijn, adviseren wij om contact met het waterschap op te nemen. Dan kunt u met het waterschap bekijken hoe die een goede plek kunnen krijgen in uw plan.

3.2.4 Vergunningen

Waterschap de Dommel

Voor een aantal werkzaamheden is een watervergunning vereist op grond van de Keur. Voorbeelden van situaties waarbij een watervergunning nodig is:

- Het dempen of wijzigen van een watergang;
- Dammen (met duikers), steigers en vlonders, hekwerken en andere obstakels bij a-watgangen;
- Het planten van bomen en struiken;
- Toename verhard oppervlak meer dan 10.000 m² (een waterhuishoudkundig plan is dan noodzakelijk);
- Het brengen van water in een watergang.

Wanneer aan de bepalingen van de algemene regels van de Keur wordt voldaan, is geen vergunning vereist. Voor meer informatie hierover kunt u terecht bij de afdeling Vergunning verlenen & Handhaven van het waterschap (tel: 0411- 618618). Of gebruik de Vergunningchecker op <https://dommel.vergunningen.info>

Gemeente

Nadat de bestemmingsplanprocedure is afgerond volgt een verder ontwerptraject voor de woningen en openbare voorzieningen in een ruimtelijke ontwikkeling waarvoor meestal omgevingsvergunningen worden aangevraagd. De gemeentelijke toetsing van omgevingsvergunningaanvragen zal mede worden gebaseerd op de regels en de waterparagraaf die in de het bestemmingsplan zijn opgenomen.

3.3 Regels waterschap

Het waterschap beschikt over verschillende documenten waarin regels over het hemelwater zijn opgenomen die van belang zijn voor het proces van de watertoets. Deze regels zijn nader toegelicht in de uitwerking van de hemelwaterzorgplicht, Bijlage A1.

3.3.1 Keur en Legger

De keur is een verzameling regels die het waterschap gebruikt. Hiermee beschermt het waterschap de dammen, dijken, sloten, beken, rivieren, gemalen en stuwen. De legger is een verzameling van tekeningen en documenten waarop het hele werkgebied van het waterschap staat. De leggers worden gebruikt om het gebied te besturen en te onderhouden. Leggers zijn vastgesteld vanuit de Waterwet en de Waterschapswet.

3.3.2 Onderscheid grote en kleine plannen

Bij het toepassen van de voorkeursvolgorde zoeken de waterschappen de samenwerking met de gemeenten. Via de waterparagraaf worden eenduidige eisen gesteld voor de initiatiefnemers. Wanneer de waterparagraaf van een bestemmingsplan de schriftelijke instemming heeft verkregen van het waterschap en de in de waterparagraaf genoemde maatregelen zijn uitgevoerd, wordt daarmee voldaan aan de algemene regel.

Omdat niet alle plannen een door het waterschap goedgekeurd waterparagraaf hebben, ziet het waterschap de noodzaak een grens te benoemen. De waterschappen maken bij het beoordelen van plannen met een toegenomen of afgekoppeld verhard oppervlak tussen grote en kleine plannen. Er wordt onderscheid gemaakt tussen plannen met:

1. Een toename kleiner dan 500 m²;
2. Een toename tussen de 500 m² en 10.000 m²;
3. Een toename groter dan 10.000 m².

Voor plannen van maximaal 500 m², groene daken en afkoppelplannen (in bestaand gebied) van maximaal 10.000 m² geldt een vrijstelling voor de realisatie van de compensatie. Voor een toename van het verhard oppervlak tussen 500 m² en maximaal 10.000 m² geldt de rekenregel (paragraaf 3.3.2). Met behulp van deze eenvoudige rekenregel kan de vereiste compensatie voor een specifieke locatie berekend worden. Voor grotere plannen, een toename van meer dan 10.000 m², geldt de Beleidsregel (paragraaf 3.3.3).

3.3.3 Rekenregel

Vrijstelling wordt verleend van het verbod voor het afvoeren van hemelwater via toename verhard oppervlak of door afkoppelen van verhard oppervlak, naar een oppervlaktewaterlichaam voor zover:

1. Er is ingestemd met de waterparagraaf door het waterschap en de maatregelen uit de waterparagraaf zijn uitgevoerd, of;

Als hier niet aan wordt voldaan, dan geldt de in de aanhef genoemde vrijstelling voor zover:

2. Het afkoppelen van verhard oppervlak maximaal 10.000 m² is, of;
3. De toename van verhard oppervlak maximaal 500 m² is, of;
4. De toename van verhard oppervlak bestaat uit een groen dak.

5. De toename van verhard oppervlak groter dan 500 m² tot en met 10.000 m² is en compenserende maatregelen zijn getroffen om versnelde afvoer van hemelwater tegen te gaan, in de vorm van een voorziening met een minimale compensatie conform de rekenregel:

Benodigde compensatie (in m³) = toename verhard oppervlak (in m²) x gevoeligheidsfactor (=1) x 0,06 (in m)

De voorziening voldoet aan de volgende eisen:

- De bodem van de voorziening ligt boven de gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG);
- De afvoer uit de voorziening vindt plaats via een functionele bodempassage naar het grondwater en/of via een functionele afvoerconstructie naar het oppervlaktewater. Indien een afvoerconstructie wordt toegepast, dient deze een diameter van 4 cm te hebben;
- Daarnaast moet er altijd een overloopconstructie zijn, om beschadiging van het oppervlaktewaterlichaam te voorkomen.

In principe is de gevoeligheidsfactor voor gemeente Cranendonck altijd 1. Voor het buitengebied kan dit afwijken, de gevoeligheidsfactor kan worden afgeleid uit de Kaart Algemene regel versnelde afvoer regenwater door verhard oppervlak van het waterschap ([Keur 2015 Algemene regel versnelde afvoer regenwater door verhard oppervlak \(vastgesteld\) \(webgispublisher.nl\)](#)). In de uitwerking van hemelwaterzorgplicht wordt in Bijlage A2 verder ingegaan op de gevoeligheidsfactor.

3.3.4 Beleidsregel

Toetsingscriteria

Waterhuishoudkundig (model)onderzoek

Het waterhuishoudkundig onderzoek voldoet aan de richtlijnen die zijn opgenomen in “Hydrologische uitgangspunten bij de Keurregels voor afvoeren van hemelwater, Brabantse waterschappen”. De uitkomst van het onderzoek moet onderdeel uitmaken van de vergunningaanvraag.

Bepalen omvang compensatie

De compensatieplicht is 600 m³ per hectare toename verhard oppervlak. De benodigde capaciteit ligt tussen de kruinhoogte van de noodoverloopconstructie en de bodem van de voorziening. Indien de bodem van de voorziening lager ligt dan de gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG), dan geldt de GHG als ondergrens. Een vloeistofdichte berging mag wel (deels) onder de GHG liggen.

Voorzieningen

Afvoer

De afvoer uit een voorziening mag maximaal 2 l/s/ha zijn. Indien gebruik wordt gemaakt van een kleinere opvangcapaciteit omdat infiltratie in de voorziening plaatsvindt, moet de voorziening binnen 5 dagen waarbinnen maximaal 2 mm hemelwater per etmaal is gevallen, leeggelopen zijn.

Noodoverloopconstructie

Er moet een noodoverloopconstructie op de voorziening aanwezig zijn. Deze moet worden aangelegd conform de Algemene regel voor lozingsconstructies.

Versnelde afvoer

De uitgangspunten van hydrologisch neutraal ontwikkelen moeten altijd gevolgd worden. Afwijken van het principe van hydrologisch neutraal ontwikkelen is mogelijk wanneer:

- Met de versnelde afvoer een verdrogingsknelpunt wordt opgelost of verminderd;
- Met de versnelde afvoer een waterkwaliteitsprobleem wordt opgelost of een ecologische doelstelling wordt gerealiseerd (bijvoorbeeld door doorstroming te creëren);

- De versnelde afvoer van verhard oppervlak deel uitmaakt van een gebiedsgerichte ontwikkeling waarbij binnen een groter gebied hydrologisch neutraal wordt ontwikkeld;
- De versnelde afvoer het gevolg is van afkoppelen van verhard oppervlak;
- Er sprake is van buitendijkse ontwikkelingen;
- Er sprake is van een langlopende ruimtelijke ontwikkeling waarbij er een onevenredige eis ontstaat door vast te houden aan de uitgangspunten.

Voorwaarden hierbij zijn:

- De versnelde afvoer leidt niet tot overschrijding van normen voor wateroverlast (ook in benedenstroomse gebieden) zoals vastgelegd in de Verordening water van provincie Noord-Brabant;
- De versnelde afvoer leidt niet tot aanvullende kosten voor inrichting, beheer of onderhoud voor derden of het waterschap.

3.4 Regels gemeente

3.4.1 Compensatie waterberging

In onderstaande tabel zijn de regels gestroomlijnd en uitgewerkt voor gemeente Cranendonck. Het waterschap maakt onderscheid in uitbreidingen van kleiner dan 500 m², tussen de 500 m² en 10.000 m² of groter dan 10.000 m². Daarnaast stelt de gemeente dat ontwikkelingen kleiner dan 50 m² niet aan de bergingscompensatie hoeven te voldoen. In principe gelden de strengste regels, dus dit houdt in dat voor ontwikkelingen van kleiner dan 500 m² de regels van de gemeente gelden en voor ontwikkelingen groter dan 500 m² de regels van het waterschap, mits er wordt geloosd op het oppervlaktewater. Een samenvatting van de gecombineerde regels is opgenomen in Tabel 3.1. Per type ontwikkeling wordt in de navolgende paragrafen een beschrijving gegeven van de eisen. Voor een wijziging van het verhard oppervlak waar niet de hoeveelheid verhard oppervlak wijzigt, maar wel een renovatie plaats vindt en de kans op afkoppelen zich voordoet, gelden ook navolgende regels.

Tabel 3-1: Regels compensatie waterberging bij toename of wijziging van verhard oppervlak.

Ontwikkeling	Uitbreiding woongebied (toename verhard oppervlak)	Inbreiding woongebied (toename of wijziging van verhard oppervlak)	Uitbouw van woningen (toename verhard oppervlak)	Uitbreiding en inbreiding bedrijventerrein (toename of wijziging verhard oppervlak)
Ontwerp hemelwaterafvoer	Bui 08 (19,80 mm in 1 uur)			
< 50 m ²	0 mm per m ²	0 mm per m ²	0 mm per m ²	0 mm per m ²
< 500 m ²	30 mm per m ²	15 mm per m ²	15 mm per m ²	60 mm per m ²
> 500 m ²	60 mm per m ²	60 mm per m ²	60 mm per m ²	60 mm per m ²

In een bestemmingsplan staat hoe de grond in een gebied en de gebouwen die daarop staan, gebruikt mogen worden. Het eerste deel omvat de regels die bepalen of en hoe er gebouwd mag worden en hoe de grond gebruikt mag worden. Aan deze regels wordt een voorwaardelijke verplichting toegevoegd voor de waterberging, zie onderstaand kader. De paragraaf met bijbehorend Tabel 3-1 hierboven is een toelichting op de regels.

Voorwaardelijke verplichting waterberging

Het eerste deel van het bestemmingsplan omvat de regels die bepalen of en hoe er gebouwd mag worden en hoe de grond gebruikt mag worden. Aan deze regels wordt een voorwaardelijke verplichting toegevoegd voor de waterberging. Dit houdt in dat het bestemde niet in gebruik mag worden genomen zonder eerst de waterberging te realiseren.

MODELTEKST VOORWAARDELIJKE VERPLICHTING WATERBERGING:

Initiatiefnemer dient de op zijn ontwikkeling van toepassing zijnde modeltekst te gebruiken voor in de voorwaardelijke verplichting waterberging.

Uitbreiding woongebied (toename verhard oppervlak):

Voorwaardelijke verplichting waterberging:

- a. Het bouwen van nieuwe bouwwerken en/of aanleggen van nieuwe verhardingen met een (gezamenlijke) oppervlakte van meer dan **50 m²** is uitsluitend toegestaan indien op eigen terrein wordt voorzien in een voorziening voor de berging van hemelwater met een capaciteit van ten minste **3 m³ per 100 m²** bebouwd oppervlak;
- b. Het bouwen van nieuwe bouwwerken en/of aanleggen van nieuwe verhardingen met een (gezamenlijke) oppervlakte van meer dan **500 m²** is uitsluitend toegestaan indien op eigen terrein wordt voorzien in een voorziening voor de berging van hemelwater met een capaciteit van ten minste **6 m³ per 100 m²** bebouwd oppervlak;
- c. De bouwwerken en verhardingen zoals bedoeld in sub a en sub b mogen uitsluitend worden gebruikt overeenkomstig het bepaalde in artikel **[verwijzing doeleindeomschrijving/bestemmingsomschrijving]** indien de voorziening voor de berging van hemelwater in stand wordt gehouden.

Inbreiding woongebied (toename of wijziging verhard oppervlak):

Voorwaardelijke verplichting waterberging:

- a. Het bouwen van nieuwe bouwwerken en/of aanleggen van nieuwe verhardingen met een (gezamenlijke) oppervlakte van meer dan **50 m²** is uitsluitend toegestaan indien op eigen terrein wordt voorzien in een voorziening voor de berging van hemelwater met een capaciteit van ten minste **1,5 m³ per 100 m²** bebouwd oppervlak;
- b. Het bouwen van nieuwe bouwwerken en/of aanleggen van nieuwe verhardingen met een (gezamenlijke) oppervlakte van meer dan **500 m²** is uitsluitend toegestaan indien op eigen terrein wordt voorzien in een voorziening voor de berging van hemelwater met een capaciteit van ten minste **6 m³ per 100 m²** bebouwd oppervlak;
- c. De bouwwerken en verhardingen zoals bedoeld in sub a en sub b mogen uitsluitend worden gebruikt overeenkomstig het bepaalde in artikel **[verwijzing doeleindeomschrijving/bestemmingsomschrijving]** indien de voorziening voor de berging van hemelwater in stand wordt gehouden.

Uitbouw van woningen (toename verhard oppervlak):

Voorwaardelijke verplichting waterberging:

- a. Het bouwen van nieuwe bouwwerken en/of aanleggen van nieuwe verhardingen met een (gezamenlijke) oppervlakte van meer dan **50 m²** is uitsluitend toegestaan indien op eigen terrein wordt voorzien in een voorziening voor de berging van hemelwater met een capaciteit van ten minste **1,5 m³ per 100 m²** bebouwd oppervlak;
- b. Het bouwen van nieuwe bouwwerken en/of aanleggen van nieuwe verhardingen met een (gezamenlijke) oppervlakte van meer dan **500 m²** is uitsluitend toegestaan indien op eigen terrein wordt voorzien in een voorziening voor de berging van hemelwater met een capaciteit van ten minste **6 m³ per 100 m²** bebouwd oppervlak;
- c. De bouwwerken en verhardingen zoals bedoeld in sub a en sub b mogen uitsluitend worden gebruikt overeenkomstig het bepaalde in artikel **[verwijzing doeleindeomschrijving/bestemmingsomschrijving]** indien de voorziening voor de berging van hemelwater in stand wordt gehouden.

Uitbreiding en inbreiding bedrijventerrein (toename verhard oppervlak):

Voorwaardelijke verplichting waterberging:

- a. Het bouwen van nieuwe bouwwerken en/of aanleggen van nieuwe verhardingen met een (gezamenlijke) oppervlakte van meer dan **50 m²** is uitsluitend toegestaan indien op eigen terrein

wordt voorzien in een voorziening voor de berging van hemelwater met een capaciteit van ten minste **6 m³ per 100 m²** bebouwd oppervlak;

b. De bouwwerken en verhardingen zoals bedoeld in sub a mogen uitsluitend worden gebruikt overeenkomstig het bepaalde in **[verwijzing doeleindeomschrijving/ bestemmingsomschrijving]** indien de voorziening voor de berging van hemelwater in stand wordt gehouden.

3.4.2 Beloning vergroening

Voor de ontwikkelingen benoemd in Tabel 3.1 kan in het geval van aanleg een beloning worden aangevraagd.

Groene daken

Indien er een groen dak met een bepaalde hoeveelheid mm waterberging per m² wordt gecreeërd, wordt dit aantal mm per m² in mindering gebracht op de oorspronkelijke hoeveelheid te compenseren waterberging. Dus in het geval dat er een groen dak met 30 mm waterberging per m² wordt gecreeërd geldt:

- Bij een toename < 500 m², geldt een beloning van 30 mm per m² minder berging. Dit betekent dat voor uitbreidingen en inbreidingen van woongebied en uitbouw van woningen geen compensatie berging meer hoeft worden aangelegd. Voor uitbreiding of inbreiding van bedrijventerreinen geldt dat er nog steeds 30 mm per m² berging dient worden aangelegd;
- Bij een toename > 500 m², geldt een beloning van 30 mm per m² minder berging. Dit betekent dat bij alle type ontwikkelingen er nog steeds 30 mm per m² berging dient worden aangelegd.

Als er bij een groen dak gekozen wordt voor rietbedekking en een grindstrook of een strook met vergelijkbaar materiaal langs het dak dan gelden de beloningsregels hierboven eveneens.

Groene tuinen

Voor de ontwikkelingen op eigen perceel, benoemd in Tabel 3.1 geldt een beloning in het geval percelen worden ontwikkeld met minimaal 50% groen. In dit geval mag de vereiste waterberging met 25% worden verminderd.

Hergebruik regenwater

Bij de aanschaf van een voorziening om regenwater te hergebruiken, bijvoorbeeld een regenton of waterbassin, geldt een één op één beloning. Dus indien er een voorziening wordt aangebracht met een bepaalde hoeveelheid berging in m³, wordt dit in mindering gebracht op de oorspronkelijke hoeveelheid te compenseren waterberging.

